

עין משפט
גד מצוה

קיט:

וחזקה לא עדיף (א) **מריבא**. לא הוה צריך דלא עדיף דאפי' עדיף מרוב נשים מתעבדות ויולדות מכל מקום יש לחוש דר"מ חייש למיעוט אלא האמת אומר דלא עדיף מרובא: **סמוך מיעוטא** לחזקה והוה ליה **פלגא ופלגא**. וא"ת דצפרק צתרא דקדושין (דף פ.) וצפרק כסוי הדס (חולין פו.

ושם) גבי מינוק שנמלא צלד העיסה אמרינן סמוך מיעוטא דאין מטפחין לחזקת טהרה ואיתרע ליה רובא ומטהרין לעיסה והכא קאמר דהוי פלגא ופלגא ומממרינן ואומר רבינו חיים דמינוק הוי דבר שאין צו דעת לישאל והוי ספיקו טהור ואפילו ברשות היחיד ולהכי איתרע ליה רובא: **סיפא** חזקה לשוק ורובא לשוק הוו דהו וברים מיעוט' דמיעוט' דמיעוטא דמיעוטא לא חיישינן.

הקשה ה"ר אלחנן א"כ היכי פריך מינה צפ"ג דצנכרות (דף כ: ושם) על רבי יהושע דחייש למיעוטא והכא לא חייש למיעוטא והא הכא איכא מיעוטא דמיעוטא ולהכי לא חייש ותיך דיתת מלאה איתרע ליה חזקה כיון שיש לה עובר צמיעה ופא"ה לא חייש כיון דישוע וחשיב ליה כמו מיעוט כיון דת"ק אסר ציציאתה מלאה ועוד הקשה דת"ק דר' יהושע דאמר יתת מלאה חוששת וחיישינן למיעוט אע"ג דליכא חזקה צהדיה וצרישא גבי האשה שהלך צעלה וצרתה למדינת הים צעי חזקה צהדי מיעוט ותיך דודאי לא צעי חזקה צהדי מיעוט והא דנקט דצעינן צרישא חזקה צהדי מיעוטא לא צעינן הכי אלא שלא תהא חזקה מסייעתא לרוב דלא הוי המיעוט מיעוט דמיעוט וצ"ע גבי גבינת צית אונייקי (י) דאסר ליה ר"מ משום דרוב עגלים נשחטים לעצדות כוכצים של אותה העיר ופריך מאי אריא רוב אפילו מיעוט נמי דר"מ חייש למיעוט ומאי קושיא כיון דרוב עגלים אין נשחטים וחזקה דחלצ צחוקת היתר אס כן איתרע ליה רובא דאדמר הכא:

את שיש דה עדים אסורה וכו'. תימנה לר"י מאי קמ"ל ושמה אשמעינן דלא אסרינן הא אטו הא: **מאי מעמא דרבי אלעזר** משום דקסבר צרה מעידה לחברתה בוי. תימנה לר"י אמאי לא פליג רבי אלעזר באידך פירקא (לעיל קיז.) גבי

הכל נאמנים להעידה חוץ מחמותה כו' וקחשיב צרתה ויצמתה ואי ר' אלעזר איירי לצתר דאינסבא צרה מכל מקום ליפלגי גבי ההיא דמת צעלי ואח"כ מת חמי תנשא וחמותה אסורה ור' אלעזר לא אסר כיוון שנשאת הכלה וגרסה לר"י דלא דמי דלעיל ודאי שהצרה או היצמה צאה להעיד על חצרתה אין לה להיות נאמנת אפי' לר' אלעזר אבל הכא כל אחת אינה מתכוונה להעיד על חצרתה אלא על עצמה וממילא נאמנת על צרתה כיון שאין מתכוונה להעיד על חצרתה: אין

דשמה חי הוא דעדים מאי אהנו לה הא הא נמי מהימנא לומר מת צעלי: ווו שאין לה עדים מוסרם. לשוק דהא אמרה שהוא מת ובצביל יצמה נמי לא חיישינן שהרי יש עדים שמת: לוו צנים ולוו אין צנים. ואין עדים לא לוו ולא לוו את שיש לה צנים מותרת כו': נתייצמו. שהיה להם כאן שני יצמין ונתייצמו שהאשה שאמרה מת צעלי תתייצב דלעינן ייצוב לא הוצרכה זאת לעדותה של זו. וארישא קאי שאין להם לא עדים ולא צנים: וממו היצמין אסורות להנשא. לשוק זו מפני צעלה הראשון של זו וזו מפני צעלה הראשון של זו. שמה עדיין הם חיים ואע"פ שגשאו שתייהן ליצמין בחזקת שמתו צעליהם אכל עצמן נאמנות אבל עכשיו כשיגשאו לשוק נמלא עדותה של זו מועיל לוו ואין יצמות מעדות זו על זו דה היתר: הואיל והסורו ליצמין. בחזקת שמתו צעליהם תו לא מיתסרן דנימוש לשמה חיינן הם: גב' שפיהן מותרות. שאין כאן זיקת ייצוב זו מפני צניה וזו צעדי חצרתה: צרה מעידה לחצתה. דהא שמי יצמות צרות ונינהו ומפני דז צרות לא נפסלו מלהעיד זו לזו:

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות

רישא חזקה. מיימי לה לייבום ורובא מיימי לה להיתר שוק דרוב נשים מתעבדות ויולדות והרי ילדה צרתה ונפטרה גם היא וחזקה לא עדיף כי רובא דמייל אצתה הלכך לא תתייצב ולשוק נמי לא כר' מאיר דחייש למיעוטא: **סיפא חזקה לשוק**. שהרי צלא יבם היתה תחלה כשיצתה ורובא לשוק דא"נ

נתעברה חמותה שמה נקצה היתה או נפל דרוב עוצרים נפלים ונקצות כדאמרינן לעיל(י) דמתחא דוולדי קיימי נקצות הוו ומיעוט עוצרים נפלים הוו זכרים דקיימא מיעוטא לגבי וולדות והכא נמי איכא חזקה לרוב(י) דמרע נמי לחששא דמיעוטא דזכרים הוו להו מיעוטא דמיעוטא: **ולעולם**. צתמיה. תחלוץ ממנה נפשו ותנשא לשוק: **לעצמה שלשה**. צבביל עצמה תמתין שלשה חדשים דכל הנשים צריכות להמתין ג' חדשים ואפי' צעלה מת צמדינת הים דליכא למיחש שמה מעוברת היא דהא זקנה ואיילונית נמי צריכות להמתין שלשה חדשים כדאמרינן צהולץ (לעיל מז:) הלכה כולן צריכות להמתין: **לחצרתה ששעה**. צבביל חצרתה שמה מעוברת היא צרתה צריכה להמתין ט' חדשים שאפי' חלצה לא תנשא צמוך ט' שמה חצרתה מעוברת היא והולד של קיימא ואין חליצה פוטרת לוו אלא וולד פוטר והוולד אינו פוטר עד שילא לאויר העולם: **לחצרתה לעולם**. צבביל חצרתה צריכה להמתין לעולם עד שתדע אס יש לה וולד אס לאו: וסתלוץ. לאחר ט' ממנה נפשו ותנשא אס ילדה צרתה הרי נפטרה צולד ואס לאו הרי חליצתה פוטרתה: **מזרינה כרוו**. להכריז שלא היתה חלוצה ומותרת לכהונה: **מת צני ואח"כ מה צעלי**. והריני זקוקה ליבם כצתחלה: **נאמנת**. צמנה שאמרה מת צני ראשון ואח"כ צעלי ולא חיישינן דלמא משום דרחתא ליבם קאמרה מאי טעמא הואיל ובחזקת ייצום היתה עומדת ופיה אסר עצמה על היבם כשאמרה ימתן לי צן והוא הפה יכול להמיר עצמה ליבם ולומר מת צני ראשון: אינה נאמנת. להנשא לשוק הואיל ובחזקת ייצוב יתת איתת וחיישינן דלמא משום דסניא ליה קאמרה ימתן לי צן וחוששין לדצריה שמה אמת הן ואסורה לייבם וחולצת: **דקאמרה**.

דלא היתה זקוקה לו ואין חליצתה כלום ומותרת לכהונה: **צגרושה**. שהיתה גרושה כצר מאיש אחר שפסלה לכהונה עולמית: **אני**. וצני וצעלי נחבאנו צמעררה ואין איש עמנו לצא ולהעיד הלכך ליכא למיחש דלמא אחי סהדי: **בתנ"י שמי יצמום**. נשי שמי אחים: זו אסורה. לשוק מפני צעלה של זו שהא יצמה דשמה חי הוא וחזקה לו ואע"פ שאשמו אומרת מת אינה נאמנת איצמתה שנתשא על פיה שאין יצמה מעידה על חצרתה שהיא אחת מחמש נשים שאין נאמנות להעידה: לוו עדים. שמת צעלה: זו שיש לה עדים אסורה. ליגשא מפני יצמה לשוק דהא אמרה שהוא מת ובצביל יצמה נמי לא חיישינן שהרי יש עדים שמת: לוו צנים ולוו אין צנים. ואין עדים לא לוו ולא לוו את שיש לה צנים מותרת כו': נתייצמו. שהיה להם כאן שני יצמין ונתייצמו שהאשה שאמרה מת צעלי תתייצב דלעינן ייצוב לא הוצרכה זאת לעדותה של זו. שמה עדיין הם חיים ואע"פ שגשאו שתייהן ליצמין בחזקת שמתו צעליהם אכל עצמן נאמנות אבל עכשיו כשיגשאו לשוק נמלא עדותה של זו מועיל לוו ואין יצמות מעדות זו על זו דה היתר: הואיל והסורו ליצמין. בחזקת שמתו צעליהם תו לא מיתסרן דנימוש לשמה חיינן הם: גב' שפיהן מותרות. שאין כאן זיקת ייצוב זו מפני צניה וזו צעדי חצרתה: צרה מעידה לחצתה. דהא שמי יצמות צרות ונינהו ומפני דז צרות לא נפסלו מלהעיד זו לזו: לאינסובי

מסורת הש"ס

(א) [ע"ז לד: א] ט [לעיל לז: א] א [לעיל מא: א] (ד) [לעיל קיח: ה] (ה) [ע"א] ו [בס"א: לשוק, ו] (ז) [לעיל ק"א, ט] (ח) [ע"ז לד: א]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה וחזקה לא עדיף כי רובא וכו' עדיף כי רוב:

מוסף רש"י

שמה ידא ודל. צרתה, בן קיימא. וממלא חליצתה שלא לצורך ובשרה לכהונה, ומי שצאה בחליצה מחזיקה כפסולה לכהונה ואחיה צריך להכריז דעו שזו לא פסולתה חליצתה (רע"ד לז). ימתן לי בן במדינת הים. אשה שהלכה עם צעלה למדינת הים וכשיצתה מכאן לא היה לה צן ועומדת בחזקת ייצוב וצאת ואמרה ימתן לי צן צמדינת הים ומת צני ואחר כך מת צעלי, דלא מפקא נפשה מחזקה קמיימתא, שעדיין היא צריכה לייבם, נאמנת ומותרת להמייבם (רע"ל קיח). מת בעלי ואחר כך בני אינה נאמנת. להנשא לשוק צלא חליצה, דמי הימנוה רצון לאשה אצעלה הימנוה דדייקא ומנסבא, אבל לאפוקי נפשה מיבם לא הימנוה דזימנין דסניא ליה (שם). וחורששין לדצריה. דאפקה נפשה מחזקה ואס צא יבם לייצמה לא שנקינן לה וחולצת (שם).